

Crna Gora
Agencija za zaštitu konkurencije
Savjet

Broj: 05-119/6

Podgorica, 27. mart 2019. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu čl. 20f stav 1 tačka 1 *Zakona o zaštiti konkurencije* (»Sl.list CG«, br. 44/12 i 13/18), člana 14 stav 3 *Zakona o kontroli državne pomoći* (»Sl. list Crne Gore«, br. 12/18) i člana 18 *Zakona o upravnom postupku* (»Sl. list Crne Gore«, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) odlučujući po zahtjevu Ministarstva kulture u postupku ocjene usklađenosti po prijavljenoj državnoj pomoći, a na osnovu Prijedloga rješenja v.d. direktora Agencije za zaštitu konkurencije, dostavljenog shodno članu 22 stav 1 tačka 4 *Zakona o zaštiti konkurencije*, donosi:

R J E Š E N J E

Nacrt Programa državne pomoći Ministarstva kulture za 2019. godinu ocijenjen je kao usklađen sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

Ministarstvo kulture je Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: Agencija), dostavilo Nacrt Programa državne pomoći Ministarstva kulture za 2019. godinu (u daljem tekstu: Program) akt broj: 01-771 od 14. februara 2019. godine, koji je kod Agencije zaveden pod br. 05-119/1 od 15. februara 2019.godine na ocjenu usklađenosti sa Zakonom o kontroli državne pomoći (u daljem tekstu: Zakon).

Ministarstvo kulture je Agenciji dostavilo dopis (dopunu dokumentacije) elektronskom poštom, koji je kod Agencije zaveden pod br. 01-119/2 od 18.03.2019. godine.

Ministarstvo kulture je Agenciji dostavilo dopis (još jednu dopunu dokumentacije) elektronskom poštom, koji je kod Agencije zaveden pod br. 01-119/3 od 19.03.2019. godine.

OPIS ZAHTJEVA

Državna pomoć na osnovu Nacrta Programa državne pomoći Ministarstva kulture, dodjeljuje se u okviru sljedećih programa:

1. Kulturno-umjetničko stvaralaštvo
2. Kulturna baština
3. Podrška razvoju medijskog pluralizma
4. Prenos radio - difuznog signala RTCG preko radio-difuznih predajnika
5. Razvoj kulture na sjeveru Crne Gore
6. Kultura mladih – Nikšić
7. Kreativna Crna Gora - imidž, promocija
8. Projekti od kapitalnog značaja za kulturu, promociju i razvoj kreativnih industrija

1. KULTURNO-UMJETNIČKO STVARALAŠTVO

Program kulturno-umjetničko stvaralaštvo obuhvata aktivnosti Ministarstva kulture na podršci i razvoju svih oblika kulturnog i umjetničkog stvaralaštva, a obezbjeđuju se sufinansiranjem programa i projekata u produkciji subjekata koji se bave djelatnostima kulture na cijeloj teritoriji Crne Gore.

Podrška razvoju kulturno-umjetničkog stvaralaštva je obaveza države, koja je utvrđena Zakonom o kulturi („Sl. list CG“, br. 49/08, 16/11, 40/11 i 38/12). Naime, članom 5 ovog zakona utvrđeni su poslovi od javnog interesa u kulturi, a članom 6 propisana je obaveza države da obezbjeđuje ostvarivanje utvrđenog javnog interesa. U tom smislu čl. 68-91 Zakona o kulturi uređena su pitanja sufinansiranja programa i projekata u kulturi, po osnovu i mimo javnih konkursa.

I. Sufinansiranje programa i projekata putem javnih konkursa iz sljedećih oblasti:

Likovna umjetnost

- programi i projekti međunarodne promocije i prezentacije crnogorske likovne umjetnosti;
- stručna usavršavanja za mlade u međunarodnim programima: konferencije, kolonije, radionice;
- izdavački projekti u likovnoj umjetnosti: stručne publikacije, leksikoni i monografije o crnogorskim umjetnicima;
- retrospektivne izložbe od značaja za crnogorsku kulturu

Muzička i muzičko-scenska djelatnost

- nova djela umjetničke muzike i produkcija novih muzičko-scenskih programa;
- učešće crnogorskih muzičara u međunarodnim projektima;
- izdavački projekti u umjetničkoj muzici: publikacije, CD, DVD...;
- majstorske radionice i stručna usavršavanja za mlade umjetnike)

Književnost

- Nova književna djela autora iz Crne Gore
- Nova djela iz oblasti nauke o književnosti

Književno prevodilaštvo

- Prevodi djela crnogorskih autora
- Prevodi djela svjetske književnosti na crnogorski jezik

Časopisi za kulturu i umjetnost

- časopisi kojima se promovišu kulturno-umjetničke vrijednosti, naučna ostvarenja od značaja za kulturu i umjetnost, razvija interkulturni dijalog i protežira kritički osvrt na savremeno stvaralaštvo.

Pozorišna djelatnost

- nove pozorišne produkcije.

Kulturno-umjetničke manifestacije i festivali

- manifestacije i festivali iz svih oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva.

Zajedničko crnogorsko učešće na međunarodnim manifestacijama i festivalima

- zajednička i cjelovita prezentacija crnogorske kulture na referentnim međunarodnim sajmovima knjiga i filmskim festivalima.

II. Finansiranje kapitalnih projekata bez raspisivanja javnog konkursa, po osnovu člana 70 stav 5 Zakona o kulturi

Programi i projekti, koji su od kapitalnog značaja za crnogorsku kulturu, ostvarivanje međunarodne saradnje i ravnomjeran razvoj kulture:

- Realizacija programa, koji proizilaze iz međunarodne saradnje i razmjene programa (međunarodni sporazumi o saradnji i međunarodni programi saradnje, projekti koji su podržani iz međunarodnih fondova, međunarodni sajmovi knjiga, međunarodni filmski festivali, međunarodne likovne manifestacije i druge značajne međunarodne manifestacije i festivali);
- Sufinansiranje manifestacija i festivala od posebnog značaja za kulturu;
- Sufinansiranje kapitalnih projekata, kojima se doprinosi valorizaciji savremenog crnogorskog kulturno-umjetničkog stvaralaštva (izdavanje kapitalnih publikacija iz oblasti književnosti, likovne umjetnosti, muzičkog stvaralaštva, pozorišne i filmske djelatnosti i sl.)
- Obezbeđivanje materijalnih sredstava za rad reprezentativnih strukovnih udruženja
- Podrška umjetničke produkcije FLU, FDU i MA
- Otkup knjiga i likovnih djela za popunjavanje bibliotekskih i galerijskih zbirki
- Pomoć stručnom usavršavanju mladog i talentovanog crnogorskog umjetničkog kadra.

Opravdani troškovi

Za operativnu pomoć opravdani troškovi su sljedeći:

- troškovi ustanove kulture ili lokacije baštine povezani sa stalnim ili periodičnim djelatnostima, uključujući izložbe, nastupe i događaje, kao i slične kulturne djelatnosti koje se odvijaju u redovnom toku poslovanja;
- troškovi djelatnosti kulturnog i umjetničkog obrazovanja, kao i podsticanja razumijevanja važnosti zaštite i promovisanja različitosti kulturnih izraza obrazovnim programima i programima jačanja svijesti javnosti, kao i upotrebom novih tehnologija;
- troškovi poboljšanja pristupa javnosti ustanovama kulture ili lokacijama baštine i njihovim djelatnostima uključujući troškove digitalizacije i upotrebe novih tehnologija, kao i troškove poboljšanja pristupa za lica sa invaliditetom;
- troškovi poslovanja neposredno povezani sa kulturnim projektom ili djelatnošću, kao što su najam ili zakup nekretnina i mjesta gdje se održavaju kulturni događaji, putni troškovi, troškovi materijala i potrošne robe neposredno povezanih sa kulturnim projektom ili djelatnošću, arhitektonskih struktura za izložbe i pozornice, zajma, zakupa i amortizacije alata, softvera i opreme, troškovi prava pristupa djelima zaštićenim autorskim pravom i drugom sadržaju zaštićenom srodnim pravima intelektualne svojine, troškovi promocije i troškovi koji su nastali neposredno kao posljedica projekta ili djelatnosti; troškovi amortizacije i troškovi finansiranja opravdani su samo ako nijesu bili uključeni u pomoć za ulaganje; troškovi osoblja koje radi za ustanovu kulture ili lokaciju baštine ili za projekt; troškovi savjetodavnih usluga i usluga podrške koje pružaju spoljni konsultanti pružaoci usluga, a koji nastaju neposredno kao posljedica projekta.

Intezitet pomoći

Ukupna sredstva za realizaciju ovog programa iznose 1.248.000,00 eura, i sufinansiraće oko 300 projekata.

Opravdani troškovi za operativnu pomoć koja se dodjeljuje po pojedinačnom projektu i ne prelazi 1 milion eura, maksimalni iznos pomoći ne može biti veći od 80% opravdanih troškova.

Pomoć se dodjeljuje u skladu sa članom 53 Pravilnika o listi pravila državne pomoći („Službeni list CG“, br. 35/14, 02/15, 38/15, 20/16), Prilog 4b - Regulativa Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašenju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora.

2.KULTURNA BAŠTINA

Program kulturna baština obuhvata aktivnosti Ministarstva kulture na zaštiti kulturnih dobara i kulturne baštine Crne Gore, utvrđivanju strateških ciljeva i zadataka, uređivanju odnosa u oblasti konzervatorske, bibliotečke, arhivske, muzejske i kinotečke djelatnosti i obezbjeđivanja uslova za njihov razvoj.

Zaštita i očuvanje kulturne baštine ostvaruje se finansiranjem, odnosno sufinansiranjem projekata iz ove oblasti po osnovu Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2019. godinu, koji je, na osnovu člana 128 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Službeni list Crne Gore", br. 49/10, 40/11 i 44/17), donijela Vlada Crne Gore, na sjednici od 27. decembra 2018. godine.

Jedan od glavnih ciljeva Programa zaštite i očuvanja je ravnomjerni razvoj kulture na teritoriji cijele Crne Gore. U cilju organizovane zaštite obuhvaćeni su projekti namijenjeni unaprjeđenju stanja kulturnih dobara, očuvanju, zaštiti, valorizaciji, prezentaciji i popularizaciji kulturne baštine, kao i unaprjeđenju uslova za primjenu zakona iz oblasti kulturne baštine.

Programom zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2019. godinu predviđeno je sufinansiranje sledećih aktivnosti:

- konzervatorska i arheološka istraživanja,
- konzervatorski projekti i sprovođenje konzervatorskih mjera,
- edukacija i do-edukacija stručnog kadra,
- popularizacija i prezentacija kulturne baštine,
- tehničko-tehnološko osavremenjavanje.

Uvažavajući značaj ustanova kulture u procesu zaštite, očuvanja, valorizacije, prezentacije i popularizacije kulturne baštine, u kreiranju Programa zaštite i očuvanja, Ministarstvo kulture je ove godine obuhvatilo 85 projekata predloženih od strane nacionalnih i opštinskih javnih ustanova i samostalnih organa uprave iz oblasti kulturne baštine. Realizacija projekata, koji se odnose na konzervatorska i arheološka istraživanja, izradu konzervatorskih projekata i sprovođenje konzervatorskih mjera za najugroženija kulturna dobra, povjerena je javnim ustanovama koje u skladu sa članom 103 stav 2 i članom 104 stav 1 Zakona o zaštiti kulturnih dobara ("Sl.list CG", br. 49/10, 40/11, 44/17) ispunjavaju uslove. Kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2019. godinu biće realizovano 12 projekata koji se odnose na arheološka i konzervatorska istraživanja kulturnih dobara; 34 projekta koji se odnose na izradu konzervatorskih projekata i sprovođenje konzervatorskih mjera na pokretnim i nepokretnim kulturnim dobrima, kao i na kulturnim dobrima memorijalnog karaktera; 7 projekata edukacije i doedukacije stručnog kadra; 23 projekta popularizacije i prezentacije kulturne baštine; 8 projekata tehničko-tehnološkog osavremenjavanja i 1 nezavisni projekat.

Osim finansiranja, odnosno sufinansiranja zaštite i očuvanja kulturne baštine kroz Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2019. godinu sufinansiraće se i kapitalni projekti bez raspisivanja javnog konkursa, po osnovu člana 70 stav 5 i 6 Zakona o kulturi ("Sl. list CG", br. 49/08, 40/11, 38/12), koji propisuje da Ministarstvo, odnosno nadležni organ opštine može, bez raspisivanja javnog konkursa, sufinansirati projekat koji je od kapitalnog značaja za:

- crnogorsku kulturu;
- ostvarivanje međunarodne saradnje;
- ravnomjerni kulturni razvoj Crne Gore, odnosno opštine. Projekti iz stava 5 ovog člana mogu se sufinansirati, odnosno finansirati do punog iznosa troškova potrebnih za njihovu realizaciju.

U okviru evropske baštine, Ministarstvo kulture će tokom 2019. godine realizovati događaje na temu "Umjetnost i zabava/Art and entertainment", koji će obuhvatiti i nematerijalne i nematerijalne aspekte kulturnog nasljeđa vezanih za zabavu, koja će u drugom kvartalu 2019. godine biti objavljen javni poziv za podnošenje predloga projekta.

Opravdani troškovi

Za operativnu pomoć opravdani troškovi su sljedeći:

- troškovi ustanove kulture ili lokacije baštine povezani sa stalnim ili periodičnim djelatnostima, uključujući izložbe, nastupe i događaje, kao i slične kulturne djelatnosti koje se odvijaju u redovnom toku poslovanja;
- troškovi djelatnosti kulturnog i umjetničkog obrazovanja, kao i podsticanja razumijevanja važnosti zaštite i promovisanja različitosti kulturnih izraza obrazovnim programima i programima jačanja svijesti javnosti, kao i upotrebom novih tehnologija;
- troškovi poboljšanja pristupa javnosti ustanovama kulture ili lokacijama baštine i njihovim djelatnostima uključujući troškove digitalizacije i upotrebe novih tehnologija, kao i troškove poboljšanja pristupa za lica sa invaliditetom;
- troškovi poslovanja neposredno povezani sa kulturnim projektom ili djelatnošću, kao što su najam ili zakup nekretnina i mjesta gdje se održavaju kulturni događaji, putni troškovi, troškovi materijala i potrošne robe neposredno povezanih sa kulturnim projektom ili djelatnošću, arhitektonskih struktura za izložbe i pozornice, zajma, zakupa i amortizacije alata, softvera i opreme, troškovi prava pristupa djelima zaštićenim autorskim pravom i drugom sadržaju zaštićenom srodnim pravima intelektualne svojine, troškovi promocije i troškovi koji su nastali neposredno kao posljedica projekta ili djelatnosti; troškovi amortizacije i troškovi finansiranja opravdani su samo ako nijesu bili uključeni u pomoć za ulaganje; troškovi osoblja koje radi za ustanovu kulture ili lokaciju baštine ili za projekt; troškovi savjetodavnih usluga i usluga podrške koje pružaju spoljni konsultanti pružaoci usluga, a koji nastaju neposredno kao posljedica projekta.

Za pomoć za ulaganje opravdani troškovi su troškovi ulaganja u materijalnu i nematerijalnu imovinu uključujući:

- troškove izgradnje, nadgradnje, sticanja, očuvanja ili poboljšanja infrastrukture, ako se najmanje 80% vremenskog ili prostornog kapaciteta godišnje upotrebljava za kulturne namjene;
- troškove sticanja, uključujući zakup, prenos vlasništva ili fizičko premještanje kulturne baštine;
- troškove zaštite, očuvanja, restauracije i sanacije materijalne i nematerijalne kulturne baštine, uključujući dodatne troškove za pohranjivanje u odgovarajućim uslovima, posebne alate, materijale, kao i troškove dokumentacije, istraživanja, digitalizacije i objavljivanja;
- troškove za poboljšanje dostupnosti kulturne baštine javnosti, uključujući troškove digitalizacije i drugih novih tehnologija, troškove za poboljšanje dostupnosti za lica sa posebnim potrebama (naročito rampe i liftove za lica sa invaliditetom, uputstva na Brajevom pismu i muzejske eksponate koji se mogu dodirnuti) i za podsticanje kulturne različitosti koje se odnosi na izlaganja, programe i posjetioce;
- troškove za kulturne projekte i djelatnosti, programe saradnje i razmjene, kao i bespovratna sredstva, uključujući troškove postupaka izbora, troškove promocije i troškove nastale neposredno kao posljedica projekta.

Intezitet pomoći

Ukupna sredstva za realizaciju ovog programa iznosi 1.418.000,00 eura, čime će se sufinansirati 85 projekta.

Pomoć se dodjeljuje u skladu sa članom 53 Pravilnika o listi pravila državne pomoći („Službeni list CG“, br. 35/14, 02/15, 38/15, 20/16), Prilog 4b - Regulatorna Komisija (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašenju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora.

3. PODRŠKA RAZVOJU MEDIJSKOG PLURALIZMA

Program Podrška razvoju medijskog pluralizma obuhvata aktivnosti Ministarstva na ostvarivanju obaveza koje proističu iz medijskog zakonodavstva i međunarodnih preporuka o finansijskoj podršci razvoju medija, medijskog pluralizma, medijske raznolikosti i to:

- Sufinansiranje programa i projekata putem javnih konkursa iz oblasti medija: U skladu sa članom 3 Zakona o medijima („Sl.list RCG, br. 51/02, 62/02 i „Sl.list CG“, br. 40/11) i Preporukom Savjeta Evrope CM/Rec (2007) 2 Komiteta ministara državama članicama o medijskom pluralizmu i raznovrsnosti medijskog sadržaja, medijskom pluralizmu i raznovrsnosti medijskog sadržaja, sufinansira se proizvodnja programskih sadržaja od značaja za ostvarivanje javnog interesa u lokalnim štampanim medijima i neprofitnim štampanim medijima. Ovim aktivnostima se neposredno doprinosi ostvarivanju prava građana na informisanje, promovisanju i jačanju medijske pismenosti, razvoju medijske naučne misli, podsticaju informisanja na lokalnom nivou i razvoju medijske naučno-stručne oblasti. Programski sadržaji u lokalnim štampanim medijima koji se sufinansiraju, fokusirani su na teme lokalne sredine u kojoj izlaze, i to: razvoj kulture, nauke i obrazovanja, informisanja osoba oštećenog sluha i vida, evro-atlanske integracije, istorijsko nasljeđe, tradiciju, rodnu ravnopravnost, socijalnu integraciju RE populacije i podizanje svijesti građana o negativnom fenomenu trgovine ljudima. Sufinansiranje programskih sadržaja u naučnim časopisima za teoriju i kulturu medija ima za cilj razvoj medijske pismenosti i medijske naučne misli, kao i postizanje referentnosti domaćih medijskih naučno-stručnih časopisa.
- Sufinansiranje aktivnosti iz pregovaračkog procesa - Sufinansiranje aktivnosti u cilju realizacije preporuka Evropske komisije u kontekstu obaveza Ministarstva kulture iz Akcionog plana za pregovaračko poglavlje 23- Pravosuđe i temeljna prava (u dijelu koji se odnosi na oblast slobode izražavanja) i poglavlje 10- Informaciono društvo i mediji (seminari, obuke novinara, štampanje publikacija na temu slobode izražavanja itd.)
- Realizacija obaveza iz Strategije za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2016-2020 - U skladu sa regionalnim projektom „Integracija Roma 2020“ i Strategijom za socijalnu inkluziju RE populacije u crnogorsko društvo 2016-2020 Ministarstvo kulture će realizovati javni konkurs za izbor najboljeg istraživačkog priloga objavljenog u medijima na temu "Socijalna integracija Roma u Crnoj Gori". Ministarstvo kulture će, u skladu sa pomenutom strategijom finansirati izradu audiovizuelnog materijala koji prikazuje ključna pitanja inkluzije.
- Realizacija obaveza iz Strategije za borbu protiv trgovine ljudima 2019-2023 – Ministarstvo kulture, u skladu sa Strategijom za borbu protiv trgovine ljudima, u saradnji sa Vladinom kancelarijom za borbu protiv trgovine ljudima sufinansiraće aktivnosti koje se odnose na informisanje javnosti o negativnom fenomenu trgovine ljudima.

Opravdani troškovi

Operativni troškovi se odnose na:

- troškove osoblja koje radi za projekat;
- troškovi naknada za autore sadržaja medijskih časopisa i štampanih medija;
- troškovi savjetodavnih usluga i usluga podrške koje pružaju spoljni konsultanti, a koji nastaju neposredno kao posljedica projekta;
- troškovi poslovanja neposredno povezani sa predmetnim projektima, odnosno koji se neposredno odnose na produkciju sadržaja koji za cilj imaju razvoj medijske naučne misli, postizanje referentnosti domaćih medijskih naučno-stručnih časopisa, kao i jačanje regionalne medijske naučno-stručne saradnje.

Intezitet pomoći

Ukupna pomoć po ovom programu iznosi 189.000,00 eura, od čega će se sufinansirati oko 15 naučnih časopisa i lokalnih štampanih medija.

Pomoć se dodjeljuje u skladu sa Pravilnikom o listi pravila državne pomoći („Službeni list CG“, br. 35/14, 02/15, 38/15, 20/16), Prilogom 2b - Saopštenje Komisije o primjeni pravila o državnim pomoćima za javne radiodifuzne usluge (52009XC1027(01) SL C 257, 27. 10. 2009).

4.PRENOS RADIO-DIFUZIONIH SIGNALA RTCG NA TERITORIJI CRNE GORE PREKO RADIO-DIFUZIONIH PREDAJNIKA

Program Prenos radio-difuznih signala RTCG na teritoriji Crne Gore preko radio-difuznih predajnika se odnosi na ostvarivanje obaveze utvrđene članom 19 Zakona o nacionalnom javnom emiteru RTCG (Sl. list CG, br. 54/16), kojim je propisano da se Budžetom Crne Gore obezbjeđuju sredstva za plaćanje troškova prenosa i emitovanja programa RTCG putem zemaljskih sistema, koje vrši pravno lice za prenos i emitovanje radio-difuznih signala, koje osniva Vlada Crne Gore.

Ministarstvo kulture i RDC ugovorom uređuju međusobna prava i obaveze, u vezi sa načinom i uslovima plaćanja troškova za prenos signala putem zemaljskog sistema. RDC Ministarstvu mjesečno dostavlja izvještaj o troškovima za prenos i emitovanje programa putem zemaljskih sistema.

Intezitet pomoći

Ukupna pomoć po ovom programu iznosi 390.000,00 eura. Finansiranje programa Prenos radio-difuznog signala RTCG preko radio-difuznih predajnika, u tom smislu jeste državna pomoć, obzirom da se radio o javnim sredstvima tj. sredstvima koja se isplaćuju iz budžeta Crne Gore, sa pozicija Ministarstva kulture. Plaćanje radio difuznog signala daje prednost korisniku tih sredstava, u ovom slučaju RTCG-u, koju inače ne bi mogao dobiti na tržištu, pa je mjera (plaćanje) i selektivna u odnosu na RTCG koji se bavi ekonomskom aktivnošću i time se isti dovodi u povoljniji položaj u odnosu na konkurente pa postoji i opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu.

Ministarstvo kulture i RDC ugovorom uređuju međusobna prava i obaveze, u vezi sa načinom i uslovima plaćanja troškova za prenos signala putem zemaljskog sistema. Plaćanje prenosa radio-difuznog signala odnosi se samo na programske sadržaje RTCG-a (programme od opšteg interesa).

Pomoć se dodjeljuje u skladu sa Pravilnikom o listi pravila državne pomoći („Službeni list CG“, br. 35/14, 02/15, 38/15, 20/16), Prilogom 2b - Saopštenje Komisije o primjeni pravila o državnim pomoćima za javne radiodifuzne usluge (52009XC1027(01) SL C 257, 27. 10. 2009.);

5.RAZVOJ KULTURE NA SJEVERU CRNE GORE

Ministarstvo kulture od 2009. godine realizuje Program razvoja kulture na sjeveru Crne Gore, koji je usvojila Vlada, i koji je dao izuzetne rezultate u pogledu ravnomjernog razvoja kulture na čitavoj teritoriji Crne Gore, što je Zakonom o kulturi i Nacionalnim programom razvoja kulture utvrđeno kao jedan od razvojnih prioriteta u ovoj oblasti. Uspješnoj realizaciji Programa doprinijelo je to, što su u okviru budžeta Crne Gore sredstva za ove namjene obezbijedena na posebnom programu.

S obzirom na značaj razvoja kulture za ukupni društveni razvoj, kao i činjenicu da opštine na sjeveru Crne Gore nijesu u mogućnosti da obezbijede sredstva za zadovoljavanje

kulturnih potreba lokalnog stanovništva, realizacija ovog Programa ima javni interes i poseban značaja za crnogorsku kulturu. Mjere i aktivnosti koje uključuje ovaj Program u 2019. godini, odnose se na podršku sufinansiranjem programa i projekata koji imaju karakter javnog interesa u pojedinim lokanim zajednicama na sjeveru, produkciju novih programskih sadržaja, saradnju i razmjenu programa i umjetničkih produkcija između svih subjekata koji se bave kulturom u Crnoj Gori. Takav koncept podrazumijeva finansijsko učešće i samih aktera, ali i Ministarstva kulture kao inicijatora i organizatora programskih aktivnosti.

Opravdani troškovi

Za operativnu pomoć opravdani troškovi su sljedeći:

- troškovi ustanove kulture ili lokacije baštine povezani sa stalnim ili periodičnim djelatnostima, uključujući izložbe, nastupe i događaje, kao i slične kulturne djelatnosti koje se odvijaju u redovnom toku poslovanja;
- troškovi djelatnosti kulturnog i umjetničkog obrazovanja, kao i podsticanja razumijevanja važnosti zaštite i promovisanja različitosti kulturnih izraza obrazovnim programima i programima jačanja svijesti javnosti, kao i upotrebom novih tehnologija;
- troškovi poboljšanja pristupa javnosti ustanovama kulture ili lokacijama baštine i njihovim djelatnostima uključujući troškove digitalizacije i upotrebe novih tehnologija, kao i troškove poboljšanja pristupa za lica sa invaliditetom;
- troškovi poslovanja neposredno povezani sa kulturnim projektom ili djelatnošću, kao što su najam ili zakup nekretnina i mjesta gdje se održavaju kulturni događaji, putni troškovi, troškovi materijala i potrošne robe neposredno povezanih sa kulturnim projektom ili djelatnošću, arhitektonskih struktura za izložbe i pozornice, zajma, zakupa i amortizacije alata, softvera i opreme, troškovi prava pristupa djelima zaštićenim autorskim pravom i drugom sadržaju zaštićenom srodnim pravima intelektualne svojine, troškovi promocije i troškovi koji su nastali neposredno kao posljedica projekta ili djelatnosti; troškovi amortizacije i troškovi finansiranja opravdani su samo ako nijesu bili uključeni u pomoć za ulaganje; troškovi osoblja koje radi za ustanovu kulture ili lokaciju baštine ili za projekt; troškovi savjetodavnih usluga i usluga podrške koje pružaju spoljni konsultanti pružaoci usluga, a koji nastaju neposredno kao posljedica projekta.

Ovim programom finansiraće se realizacija kulturno-umjetničkih programa u opštinama na sjeveru Crne Gore (samostalne i kolektivne izložbe, koncertni i muzičko-scenski programi, pozorišne produkcije, kulturno-umjetničke manifestacije i festivali, književnost i sl) (samostalne i kolektivne izložbe, koncertni i muzičko-scenski programi, pozorišne produkcije, kulturno-umjetničke manifestacije i festivali, književnost i sl.).

Intezitet pomoći

Ukupna pomoć po ovom programu iznosi 290.000,00 eura, od čega će se sufinansirati oko 70 projekata.

Pomoć se dodjeljuje u skladu sa članom 53 Pravilnika o listi pravila državne pomoći („Službeni list CG“, br. 35/14, 02/15, 38/15, 20/16), Prilog 4b - Regulatorna Komisija (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašenju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora.

6.KULTURA MLADIH - NIKŠIĆ 2017 - 2020

Program podrške razvoju kulture u Nikšiću, Ministarstvo kulture je sprovodilo u periodu 2014-2017. Nakon izvještaja o četvorogodišnjoj implementaciji ovog Programa, Vlada Crne Gore je prihvatila inicijativu Ministarstva kulture da se nastavi sa podrškom Nikšiću i u naredne

tri godine (2018-2020), sa inoviranim programskim konceptom pod nazivom „Kultura mladih – Nikšić“.

Razlozi koji su opredijelili Ministarstvo na promjenu koncepta Programa nalaze se u činjenici da veliki broj mladih umjetnika i stvaralaca djeluje van institucionalnog okvira, kroz nevladine organizacije, udruženja i nezavisne inicijative; da pored inovativnih ideja u kreiranju kulturne ponude, uključivanje ovog sektora obezbjeđuje se i inkluzija posebnih društvenih grupa i otvara prostor za reintegrativne programe, pa je saradnja sa njima od ključne važnosti u ostvarivanju uspješne i raznovrsne repertoarske politike; takođe, nezavisni sektor je inicijator i organizator najznačajnijih manifestacija i festivala u Nikšiću, koje danas predstavljaju kulturne simbole grada i u regionalnim okvirima ga pozicioniraju kao važno i prepoznatljivo kulturno središte.

U navedenom kontekstu, Ministarstvo kulture je koncepcijom svog budžeta za 2019. godinu zadržalo poseban program, odnosno novu liniju podrške nikšićkom kulturnom sektoru, koji će biti namijenjen isključivo unapređenju kulture mladih, a u okviru raspoloživog budžeta.

U tom smislu, ovaj program predstavlja direktnu podršku producentima (javnim institucijama, privatnim i nezavisnim inicijativama) za programe i projekte namijenjene mladima, kao i inovativnim umjetničkim projektima.

Opravdani troškovi

Za operativnu pomoć opravdani troškovi su sljedeći:

- troškovi ustanove kulture ili lokacije baštine povezani sa stalnim ili periodičnim djelatnostima, uključujući izložbe, nastupe i događaje, kao i slične kulturne djelatnosti koje se odvijaju u redovnom toku poslovanja;
- troškovi djelatnosti kulturnog i umjetničkog obrazovanja, kao i podsticanja razumijevanja važnosti zaštite i promovisanja različitosti kulturnih izraza obrazovnim programima i programima jačanja svijesti javnosti, kao i upotrebom novih tehnologija;
- troškovi poboljšanja pristupa javnosti ustanovama kulture ili lokacijama baštine i njihovim djelatnostima uključujući troškove digitalizacije i upotrebe novih tehnologija, kao i troškove poboljšanja pristupa za lica sa invaliditetom;
- troškovi poslovanja neposredno povezani sa kulturnim projektom ili djelatnošću, kao što su najam ili zakup nekretnina i mjesta gdje se održavaju kulturni događaji, putni troškovi, troškovi materijala i potrošne robe neposredno povezanih sa kulturnim projektom ili djelatnošću, arhitektonskih struktura za izložbe i pozornice, zajma, zakupa i amortizacije alata, softvera i opreme, troškovi prava pristupa djelima zaštićenim autorskim pravom i drugom sadržaju zaštićenom srodnim pravima intelektualne svojine, troškovi promocije i troškovi koji su nastali neposredno kao posljedica projekta ili djelatnosti; troškovi amortizacije i troškovi finansiranja opravdani su samo ako nijesu bili uključeni u pomoć za ulaganje; troškovi osoblja koje radi za ustanovu kulture ili lokaciju baštine ili za projekt; troškovi savjetodavnih usluga i usluga podrške koje pružaju spoljni konsultanti pružaoci usluga, a koji nastaju neposredno kao posljedica projekta.

Intezitet pomoći

Ukupna pomoć po ovom programu iznosi 100.000,00 eura, od čega će se sufinansirati oko desetak kulturno-umjetničkih događaja.

Pomoć se dodjeljuje u skladu sa članom 53 Pravilnika o listi pravila državne pomoći („Službeni list CG“, br. 35/14, 02/15, 38/15, 20/16), Prilog 4b - Regulatorna Komisija (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašenju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora.

7.KREATIVNA CRNA GORA: IDENTITET, IMIDŽ PROMOCIJA

Program Kreativna Crna Gora: Identitet, imidž, promocija - predstavlja platformu za različite aktivnosti u funkciji afirmacije identiteta Crne Gore, a na predlog Ministarstva kulture usvojila ga je Vlada Crne Gore 30. juna 2017. godine.

Aktivnosti planirane ovim Programom sprovodiće se u naredne tri godine, prema akcionom planu koji prati realizaciju programa i projekata na godišnjem nivou.

Program karakteriše intersektorska saradnja unutar Vlade Crne Gore, inicira stratešku dimenziju i doprinosi ukupnoj politici Vlade.

Program će u 2019. godini obuhvatiti realizaciju, odnosno finansiranje i sufinansiranje kroz tri osnovne grupe projektnih aktivnosti:

- Umjetničke, kulturološke i izdavačke projekte koje će Ministarstvo kulture inicirati kroz godišnje programe saradnje sa nacionalnim kulturnim i obrazovnim institucijama i drugim državnim organima. Projekti će biti koncipirani u različitim modelima produkcije i distribucije sadržaja.
- Godišnje projektne konkurse za 2019. godinu za: sektor kreativnih industrija i naučno-istraživačke projekte u polju crnogorske kulturne istorije, crnogorskih studija kulture, istorije i teorije umjetnosti Crne Gore.
- Program Montenegro Art Lines Visitor Program, koji obuhvata rezidencije inostranih umjetnika koji svojim boravkom produciraju radove i različite medijske sadržaje, i na taj način kreiraju sliku identiteta države i njenih vrijednosti u međunarodnoj javnosti.

Opravdani troškovi

Za operativnu pomoć opravdani troškovi su sljedeći:

- troškovi ustanove kulture ili lokacije baštine povezani sa stalnim ili periodičnim djelatnostima, uključujući izložbe, nastupe i događaje, kao i slične kulturne djelatnosti koje se odvijaju u redovnom toku poslovanja;
- troškovi djelatnosti kulturnog i umjetničkog obrazovanja, kao i podsticanja razumijevanja važnosti zaštite i promovisanja različitosti kulturnih izraza obrazovnim programima i programima jačanja svijesti javnosti, kao i upotrebom novih tehnologija;
- troškovi poboljšanja pristupa javnosti ustanovama kulture ili lokacijama baštine i njihovim djelatnostima uključujući troškove digitalizacije i upotrebe novih tehnologija, kao i troškove poboljšanja pristupa za lica sa invaliditetom;
- troškovi poslovanja neposredno povezani sa kulturnim projektom ili djelatnošću, kao što su najam ili zakup nekretnina i mjesta gdje se održavaju kulturni događaji, putni troškovi, troškovi materijala i potrošne robe neposredno povezanih sa kulturnim projektom ili djelatnošću, arhitektonskih struktura za izložbe i pozornice, zajma, zakupa i amortizacije alata, softvera i opreme, troškovi prava pristupa djelima zaštićenim autorskim pravom i drugom sadržaju zaštićenom srodnim pravima intelektualne svojine, troškovi promocije i troškovi koji su nastali neposredno kao posljedica projekta ili djelatnosti; troškovi amortizacije i troškovi finansiranja opravdani su samo ako nijesu bili uključeni u pomoć za ulaganje; troškovi osoblja koje radi za ustanovu kulture ili lokaciju baštine ili za projekt; troškovi savjetodavnih usluga i usluga podrške koje pružaju spoljni konsultanti pružaoci usluga, a koji nastaju neposredno kao posljedica projekta.

Intezitet pomoći

Ukupna pomoć po ovom programu iznosi 190.000,00 € od čega će se sufinansirati oko dvadeset projekata.

Pomoć se dodjeljuje u skladu sa članom 53 Pravilnika o listi pravila državne pomoći („Službeni list CG“, br. 35/14, 02/15, 38/15, 20/16), Prilog 4b - Regulatorna Komisija (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašenju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora.

8.PROJEKTI OD KAPITALNOG ZNAČAJA ZA KULTURU, PROMOCIJU I RAZVOJ KREATIVNIH INDUSTRIJA

Programom razvoja kulture za period 2016-2020, kao jednom od strateških dokumenata Vlade Crne Gore, kreativne industrije su prepoznate kao važan segment razvoja kulture.

Ministartvo kulture je koncepcijom svog budžeta za 2019. godinu predvidjelo sufinansiranje programa i projekta, u sektoru kreativnih industrija, sa ciljem razvoja savremenog stvaralaštva. Kategorije projekta i programa koje mogu biti podržane su arhitektura, dizajn (grafički, industrijski i modni), oglašavanje i marketing, muzika i performans IT servis, izdavaštvo i zanati. Korisnici sredstava mogu biti fizička i pravna lica sa teritorije Crne Gore koja djeluju kao samostalni autori i proizvođači, gdje je autor projekta ili proizvoda ujedno i proizvođač, odnosno implementator i kao autor sa eksternim proizvođačem, gdje je autor idejni nosilac projekta ili proizvoda, a angažuje eksterno lice za implementaciju, odnosno proizvodnju.

Navedeni program podrazumjeva podršku projektima saradnje javnog i privatnog sektora koji podstiču kulturno-umjetničku produkciju i promovišu kulturni razvoj na nacionalnom i lokalnom nivou, a imaju izražen potencija za ostvarivanje prihoda ili profita i doprinose ekonomskom razvoju zajednice.

Opravnani troškovi

Za operativnu pomoć opravdani troškovi su sljedeći:

- troškovi ustanove kulture ili lokacije baštine povezani sa stalnim ili periodičnim djelatnostima, uključujući izložbe, nastupe i događaje, kao i slične kulturne djelatnosti koje se odvijaju u redovnom toku poslovanja;
- troškovi djelatnosti kulturnog i umjetničkog obrazovanja, kao i podsticanja razumijevanja važnosti zaštite i promovisanja različitosti kulturnih izraza obrazovnim programima i programima jačanja svijesti javnosti, kao i upotrebom novih tehnologija;
- troškovi poboljšanja pristupa javnosti ustanovama kulture ili lokacijama baštine i njihovim djelatnostima uključujući troškove digitalizacije i upotrebe novih tehnologija, kao i troškove poboljšanja pristupa za lica sa invaliditetom;
- troškovi poslovanja neposredno povezani sa kulturnim projektom ili djelatnošću, kao što su najam ili zakup nekretnina i mjesta gdje se održavaju kulturni događaji, putni troškovi, troškovi materijala i potrošne robe neposredno povezanih sa kulturnim projektom ili djelatnošću, arhitektonskih struktura za izložbe i pozornice, zajma, zakupa i amortizacije alata, softvera i opreme, troškovi prava pristupa djelima zaštićenim autorskim pravom i drugom sadržaju zaštićenom srodnim pravima intelektualne svojine, troškovi promocije i troškovi koji su nastali neposredno kao posljedica projekta ili djelatnosti; troškovi amortizacije i troškovi finansiranja opravdani su samo ako nijesu bili uključeni u pomoć za ulaganje; troškovi osoblja koje radi za ustanovu kulture ili lokaciju baštine ili za projekt; troškovi savjetodavnih usluga i usluga podrške koje pružaju spoljni konsultanti pružaoci usluga, a koji nastaju neposredno kao posljedica projekta.

Intezitet pomoći

Ukupna pomoć po ovom programu iznosi 45.000,00 eura, od čega će se sufinansirati oko deset projekata.

Pomoć se dodjeljuje u skladu sa članom 53 Pravilnika o listi pravila državne pomoći („Službeni list CG“, br. 35/14, 02/15, 38/15, 20/16), Prilog 4b - Regulativa Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašenju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora.

PRAVNA PODLOGA

Pravni osnovi za dodjelu državne pomoći:

- Zakon o kulturi („Sl. list CG“, broj 49/08, 16/11, 40/11 i 38/12 čl. 68-91)
- Zakon o izdavačkoj djelatnosti („Sl. List CG“, broj 30/12)
- Zakon o kinematografiji („Sl. List CG“, broj 42/15, 84/18)
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list CG“, broj 49/10, 40/11, 44/17)
- Zakon o muzejskoj djelatnosti („Sl. list CG“, broj 49/10, 40/11)
- Zakon o bibliotečkoj djelatnosti („Sl. list CG“, broj 49/10, 40/11)
- Zakon o arhivskoj djelatnosti („Sl. list CG“, broj 49/10, 40/11)
- Zakon o zaštiti prirodnog i kulturno historijskog područja Kotora („Sl. list CG“, broj 56/13, 13/18)
- Zakon o spomen-obilježjima („Sl. list CG“, broj 40/08, čl. 31-32, 002/17)
- Zakon o elektronskim medijima („Sl. list CG“, broj 40/11, 53/11, 06/13, 055/16, 92/17)
- Zakon o medijima („Sl. list RCG“, br. 51/02, 62/02 i „Sl. List CG“, br. 40/11)
- Zakon o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore („Sl. list CG“, br. 054/16)
- Pravilnik o načinu i uslovima raspodjele sredstava iz budžeta Crne Gore za finansiranje određenih programskih sadržaja koje realizuju mediji (službeni list Crne Gore br 86/18)
- Zaključak Vlade broj 03-8260 od 4. septembra 2008. godine kojim je usvojen Program razvoja kulture na sjeveru
- Zaključak Vlade br. 07-5985 od 17.01.2019. godine kojim je usvojen Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2019. godinu
- Zaključak Vlade broj 07-2084 od 12.07.2017. godine kojim je usvojen nastavak Programa podrške razvoju kulture u Nikšiću sa inoviranim konceptom pod nazivom Kultura mladih – Nikšić
- Zaključak Vlade broj 07-1895 od 30.06.2017. godine kojim je usvojen Program Kreativna Crna Gora: Identitet, imidž, promocija

KORISNICI

Korisnici su fizička lica sa prebivalištem u Crnoj Gori i pravna lica koja su u Crnoj Gori registrovana za obavljanje djelatnosti kulture na osnovu javnog konkursa, osim javnih ustanova i drugih subjekata čiji se rad finansira iz budžeta; kao i lokalni štampani mediji i medijski naučni časopisi u Crnoj Gori.

TRAJANJE, IZVOR FINANSIRANJA I VISINA POMOĆI

Program traje od datuma donošenja rješenja Agencije do 31.12.2019. godine. Program se finansira iz budžeta Crne Gore. Ukupna planirana sredstva u ovoj godini za realizaciju ovog programa su 3.870.830,00 eura.

OBLIK POMOĆI

Pomoć se dodjeljuje u obliku subvencije, kao sufinansiranje projekta.

OPRAVDANI TROŠKOVI I INTENZITET POMOĆI

Opravidani troškovi i intenzitet pomoći navedeni su za svaki program pojedinačno.

Ministarstvo kulture sufinansiraće pojedinačne projekte do najviše 50% ukupnih opravdanih troškova, odnosno do najviše 80% kako je definisano Prilogom 4b – Regulativa Regulativa Komisije (EU) br. 651/2014 od 17 juna 2014. godine o proglašenju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora, odjeljak 11., a u skladu sa članom 69 Zakona o kulturi kojim je propisano da „sredstvima iz budžeta Crne Gore, odnosno budžeta opštine, može se sufinansirati projekat najviše do 50% iznosa ukupnih sredstava potrebnih za njegovu realizaciju. Izuzetno, od stava 1 ovog člana, Ministarstvo, odnosno nadležni organ opštine može projekat koji je od izuzetnog značaja za Crnu Goru, odnosno opštinu sufinansirati u iznosu većem od 50% iznosa ukupnih sredstava potrebnih za njegovu realizaciju“.

KUMULACIJA

Državna pomoć po ovom programu može se kumulirati za pokriće istih opravdanih troškova sa sredstvima drugih davalaca državne pomoći, ali s tim da zajedno ne smiju preći maksimalnu dozvoljenu visinu državne pomoći.

OCJENA

Agencija je ustanovila da su sredstva za finansiranje predmetnog Programa, sredstva državne pomoći jer ispunjavaju kriterijume iz člana 2 Zakona, što znači da mjera države ispunjava 4 kumulativna kriterijuma, odnosno: radi se o *javnim sredstvima*, tj. sredstvima iz budžeta Crne Gore i predstavljaju javni rashod. Program je *selektivan* jer se njime favorizuju određena privredna društva i fizička lica koja obavljaju određenu djelatnost iz oblasti kulture, pa se ista dovode u povoljniji tržišni položaj u odnosu na konkurente, tj. druga privredna društva koja na tržištu ne mogu ostvariti ovakve povoljnosti čime ona privredna društva koja jesu u mogućnosti stiču *ekonomsku prednost* koja im je omogućena subvencionisanjem određenih aktivnosti, a što bi potencijalno moglo *narušiti konkurenciju na tržištu* na kojem djeluju.

POSTOJANJE POMOĆI

Agencija je ustanovila da Nacrt Programa državne pomoći Ministarstva kulture za 2019. godinu predstavlja državnu pomoć u smislu člana 2 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore" br. 12/18) i Pravilnika o listi pravila državne pomoći, Priloga 2b i 4b ("Sl. list Crne Gore" br. 35/14, 02/15, 38/15 i 20/16 – dalje kao: Pravilnik).

ZAKONITOST POMOĆI

Ministarstvo kulture (davalac državne pomoći) je podnošenjem ovog Programa prije njegove realizacije ispunilo svoje obaveze iz člana 11 i 12 Zakona.

USAGLAŠENOST POMOĆI

Na osnovu gore navedenog Agencija je zaključila da su mjere sadržane u Programu

državne pomoći Ministarstva kulture u skladu sa Zakonom i Pravilnikom.

Imajući u vidu navedeno odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 20 dana od dana prijema ovog rješenja.

ČLAN SAVJETA
Novo Radović

PREDSJEDNIK SAVJETA
Miodrag Vujović